

VENDIM
Nr.22, datë 6.6.2011

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese		
Vladimir Kristo	Anëtar i	“	“
Xhezair Zaganjori	Anëtar i	“	“
Vitore Tusha	Anëtare e	“	“
Sokol Sadushi	Anëtar i	“	“
Sokol Berberi	Anëtar i	“	“
Admir Thanza	Anëtar i	“	“
Altina Xhoxhaj	Anëtare e	“	“
Petrit Plloçi	Anëtar i	“	“

me sekretare Blerina Çinari, në datë 13.1.2011, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.39/24 Akti që i përket:

KËRKUES: Kasem Berami, Arif Berami, Mehmet Berami, Haxhi Berami, Syrja Berami, Klareta Berami të përfaqësuar nga avokatët Roland Samarxhi dhe Oltion Samarxhi, me prokurë.

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Azis Bajrami, Gëzim Bajrami, Besnik Bajrami, Kujtim Bajrami, Majlinda (Shkoza) Bajrami, Irma (Hodaj) Bajrami, Hajrije Bajrami, Altin Bajrami, Leonard Bajrami, Natasha Haruni, Yllka (Nelku) Haruni, Merushe Haruni, Xhilaria Vako (Haruni), Nuredin Berami të përfaqësuar nga avokati Avni Shehu, me prokurë.

Agjencia e Kthimit dhe Kompensimit të Pronave, në mungesë.

OBJEKTI: Shfuqizimi, si i papajtueshëm me Kushtetutën, i vendimit nr.980, datë 1.8.2007 të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe i vendimit nr.1177, datë 16.10.2009 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 42/2, 131/f dhe 134/1/g të Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Petrit Plloçi; përfaqësuesin e kërkuarit, avokatin Roland Samarxhi që kërkoj pranimin e kërkesës, përfaqësuesin e personave të interesuar, avokatin Avni Shehu që kërkoj rrëzimin e kërkesës, dhe pasi shqyrtoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

Ali Sheh Bajrami ka lënë si trashëgimtarë ligjorë dy djem, të quajturit Mustafa Bajrami dhe Mehmet Berami (Bajrami). Trashëgimtarët ligjorë të Mustafa Bajramit kanë ngritur padi kundër trashëgimtarëve ligjorë të Mehmet Beramit (Bajramit) dhe KKKP-së, Tiranë, duke kërkuar anulimin e pjesshëm të vendimit nr.410, datë 4.10.1995 të KKKP-së së Tiranë dhe detyrimin e paditësve për t'i njohur ata bashkëpronarë mbi objektin e këtij vendimi, me pretendimin se prona ishte në bashkëpronësi të dy grupeve të trashëgimtarëve.

Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë me vendimin nr.3174, datë 15.7.2002, ka vendosur rrëzimin e kërkesë padisë. Ky vendim i Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë është ndryshuar me vendimin nr.1219, datë 24.11.2003 të Gjykatës së Apelit Tiranë, duke vendosur pranimin e padisë. Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr.229 datë 23.12.2004, ka vendosur prishjen e vendimit nr.1219 datë 24.11.2003 të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe dërgimin e çështjes për rishqyrtim po në atë gjykatë me tjetër trup gjykues.

Në rigjykim, Gjykata e Apelit Tiranë me vendimin nr.980, datë 1.8.2007, ka vendosur ndryshimin e vendimit nr.3174, datë 15.7.2003 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë dhe pranimin e padisë. Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, në Dhomën e Këshillimit, me vendimin nr.1177, datë 16.10.2009, ka vendosur mospranimin e rekursit të paraqitur nga të paditurit Kasem Berami, Nuredin Berami, Arif Berami kundër vendimit nr.980 datë 1.8.2007 të Gjykatës së Apelit Tiranë.

Në datën 26.2.2010 kërkesit i janë drejtuar Gjykatës Kushtetuese (Gjykata) duke kërkuar shfuqizimin si jokushtetues të vendimit nr.980, datë 1.8.2007 të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe vendimit nr. 1177, datë 16.10.2009, të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, duke pretenduar se këto vendime janë marrë në cenim të së drejtës së tyre kushtetuese për një proces të rregullt ligjor për arsye se:

- është cenuar standardi kushtetues i gjykimit nga një gjykatë e paanshme për shkak se dy nga gjyqtarët e Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, kishin shprehur më parë mendim për çështjen në gjykim;

- një sërë aktesh procedurale të administruara gjatë gjykimit në gjykatën e apelit dhe për rrjedhojë edhe në Gjykatën e Lartë, kanë qenë të parregullta,

- gjatë rigjykimit në gjykatën e apelit nuk u zbatuan detyrat e lëna nga Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë me vendimin nr.229, datë 23.12.2004, çka vjen në vjen në kundërshtim me nenin 493 të Kodit të Procedurës Civile;

- për natyrën e shkaqeve të ngritura në rekurs, Gjykata e Lartë duhet ta kalonte çështjen për shqyrtim në seancë gjyqësore dhe jo ta shqyrtonte atë në Dhomën e Këshillimit.

II

1. Lidhur me pretendimin për cenimin e parimit të paanshmërisë në gjykim

Kërkesit në kërkesën drejtuar Gjykatës kanë pretenduar se dy nga gjyqtarët, që kanë shqyrtuar çështjen në Gjykatën e Lartë në Dhomën e Këshillimit kishin shprehur më parë mendim për themelin e kësaj çështjeje, duke u vënë në kushtet e papajtueshmërisë, në kuptim të nenit 72/4 të KPC-së.

Në këtë drejtim, Gjykata rithekson jurisprudencën e saj të mëparshme se, një nga elementet e rëndësishme të procesit të rregullt ligjor, të garantuar nga neni 42 i Kushtetutës, është ai i paanshmërisë së gjykatës në gjykimin e çështjes. Në këtë kuadër, Gjykata thekson se parimi i paanshmërisë ka në vetvete elementin *subjektiv*, i cili lidhet ngushtë me bindjen e brendshme që krijon gjyqtari për zgjidhjen e çështjes në gjykim, si dhe elementin *objektiv* me të cilin kuptohet dhënia e garancive të nevojshme për gjykim të paanshëm nga vetë gjykata, përmes mënjanimit prej saj të çdo dyshimi të përligjur në këtë drejtim. Në shtetin e së drejtës, kjo kërkesë merr rëndësi të veçantë në funksion të besimit në dhënien e drejtësisë që duhet të krijojnë në çdo rast në shoqërinë demokratike jo vetëm palët në gjykim, por çdo qytetar (*Shih vendimin nr.12, datë 13.4.2007 të Gjykatës Kushtetuese*).

Gjykata, në rastin në shqyrtim, vëren se një gjyqtare ka qenë si në përbërjen e Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, që ka dhënë vendimin nr.229, datë 23.12.2004 në të cilin është vendosur kthimi i çështjes për rigjykim në gjykatën e apelit, ashtu edhe në përbërjen e Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë që në Dhomën e Këshillimit ka dhënë vendimin, objekt kërkesë, në të cilin është vendosur mospranimi i rekursit. Gjykata vëren se vendimi nr.229, datë 23.12.2004 i Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë është një vendim për kthimin e çështjes për rigjykim. Si i tillë, ky vendim nuk i jep fund procesit dhe ka fuqi detyruese vetëm brenda këtij procesi, çka e bën këtë vendim të jetë jo një vendim përfundimtar themeli që zgjidh çështjen në gjykim. Nisur nga natyra e vendimit nr.229, datë 23.12.2004, të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë Gjykata çmon se gjyqtarët që kanë dhënë këtë vendim, duke përfshirë këtu edhe gjyqtaren, për të cilën ngrihet pretendimi për anësi në gjykim, nuk kanë dhënë mendim për zgjidhjen e themelit të çështjes. Për

këtë arsye Gjykata vlerëson se, edhe pse gjyqtarja për të cilën ngrihet pretendimi për anësi në gjykim, ka qenë në përbërjen e Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë që ka dhënë vendimin objekt kërkesë, përsëri ajo nuk ka cenuar qoftë elementin objektiv ashtu edhe atë subjektiv të paanësisë.

Gjykata vëren gjithashtu se një tjetër gjyqtare ka qenë si në përbërjen e trupit gjykues që ka dhënë vendimin nr.2342, datë 18.3.1994 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë, në të cilin është vendosur vërtetimi i faktit juridik i qenies pronar i Mehmet Beramit (Bajramit) mbi pronën objekt gjykimi, ashtu edhe në përbërjen e Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë që, në Dhomën e Këshillimit, ka dhënë vendimin e kundërshtuar. Gjykata referuar vendimit nr.2342, datë 18.3.1994 vlerëson se gjykimi, mbi bazë të së cilit është dhënë ky vendim, ka qenë një gjykim pa palë kundërshtare, pra një gjykim jokontencioz, i mbështetur në nenet 388-392 të Kodit të Procedurës Civile. Për pasojë, vendimi gjyqësor që është dhënë në përfundim të këtij gjykimi është thjesht deklarativ, i cili, në bazë të nenit 391 të Kodit të Procedurës Civile ka fuqi provuese vetëm për kërkuessin dhe jo për personat e tjerë që nuk janë thirrur në këtë gjykim. Nisur nga natyra e këtij gjykimi, si një gjykim jokontencioz, rezulton se ky gjykim ka prodhuar një vendim thjesht deklarativ. Për këtë arsye, Gjykata vlerëson se gjyqtarja, për të cilën ngrihet pretendimi i paanësisë në gjykim në dhënien e këtij vendim, nuk ka shprehur mendim për çështjen në gjykim, në të cilin është dhënë vendimi nr.1177, datë 16.10.2009 i Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, objekt i kundërshtimit kushtetues.

2. Lidhur me pretendimin mbi parregullsitë e disa akteve procedurale

Kërkuessit kanë pretenduar, gjithashtu, se disa akte procedurale që i përkasin gjykimit në gjykatën e apelit dhe, për rrjedhojë, edhe në Gjykatën e Lartë, kanë patur parregullsi.

Gjykata Kushtetuese vëren se ky pretendim nuk është ngritur dhe nuk gjen pasqyrim në rekursin drejtuar Gjykatës së Lartë kundër vendimit nr.980, datë 1.8.2007 të Gjykatës së Apelit Tiranë, objekt kërkesë. Parë në këtë këndvështrim, Gjykata çmon se kërkuessit nuk kanë shteruar mjetet juridike për mbrojtjen e të drejtës për një proces të rregull ligjor, parakusht ky i sanksionuar në nenin 131 shkronja “F” të Kushtetutës. Për rrjedhojë, ky pretendim nuk mund të merret në shqyrtim nga Gjykata.

3. Lidhur me pretendimin për moszbatimin e udhëzimeve të Gjykatës së Lartë

Kërkuessit kanë pretenduar se, gjatë rigjykimit në Gjykatën e Apelit nuk janë zbatuar udhëzimet e lëna nga Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë me vendimin nr.229, datë 23.12.2004, çka vjen në kundërshtim me nenin 493 të Kodit të Procedurës Civile.

Gjykata çmon se nuk i takon kësaj gjykate të verifikojë në këtë drejtim. Nëse zbatohen ose jo udhëzimet e kolegjeve të Gjykatës së Lartë, u takon pikërisht këtyre kolegjeve ta verifikojnë e jo Gjykatës Kushtetuese.

4. Pretendimi për cenimin e të drejtës për t’u gjykuar nga një gjykatë e caktuar me ligj.

Gjykata rithekson se, bazuar në nenin 480 të Kodit të Procedurës Civile, është në kompetencë të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë që në Dhomë të Këshillimit të analizojë dhe të vlerësojë nëse shkaqet e ngritura në rekurs janë në përputhje me kërkesat e ligjit. Në rast se Kolegji në Dhomën e Këshillimit krijon bindjen se shkaqet e ngritura në rekurs objektivisht nuk ekzistojnë në dosjen gjyqësore, atëherë është në funksionin e tij të vendosë, në pajtim me kërkesat ligjore, mospranimin e çështjes për shqyrtim në seancë gjyqësore. Nga pikëpamja kushtetuese, vetëm kur janë të pranishme pretendime që kanë të bëjnë me shkeljen e parimeve themelore të procesit gjyqësor, si dhe kur këto pretendime gjejnë pasqyrim në materialet e çështjes, atëherë vendimi i Kolegjit, për mospranimin e rekursit, vë në dyshim të drejtën për një proces të rregullt ligjor (vendimi i Gjykatës Kushtetuese nr.19, datë 19.7.2005)."

Gjykata, për sa më sipër, vlerëson se në rastin konkret, zgjidhja e çështjes me mospranim në Dhomë Këshillimi nuk u ka cenuar kërkuessve të drejtën për një proces të rregullt ligjor.

Gjykata arrin në përfundimin se, në tërësinë e tij procesi i zhvilluar në të tri shkallët e gjykimit ka qenë i rregullt në aspektin kushtetues.

Për pasojë, kërkesa e paraqitur nga kërkuessit rrëzohet si e pabazuar.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/f dhe 134/1/g të Kushtetutës, si dhe neneve 72 e vijues të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, njëzëri,

VENDOSI:

- Rrëzimin e kërkesës.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë: Bashkim Dedja (kryetar), Xhezair Zaganjori, Vladimir Kristo, Sokol Berberi, Sokol Sadushi, Vitore Tusha, Petrit Ploçi, Altina Xhoxhaj, Admir Thanza